

Måns Lindell
Vätternvårdsförbundet
010-223 36000

Protokoll VU-möte 2019-06-11 på Länsstyrelsen i Jönköping

A. ADMINISTRATIVT

46. Mötets öppnande

Ordförande Anders Hedeberg öppnade mötet. Då detta är Anders första möte i egenskap av vice ordförande i Vätternvårdsförbundet (tillika ordf VU) presenterade deltagarna sig (se deltagande).

Beslut: Mötet förklarades öppnat.

47. Förslag till dagordning

Efter mötet uppdagade kansliet att numrering av dagordningen var densamma som första VU. I protokollet har numreringen ändrats till att följa efter den sista punkten förra VU d v s dagens första punkt i kallelsen var satt till 24, nu ändrad till 46. På så vis följer dagordning rätt nummerordning framåt.

Beslut: Dagordningen antogs med föreslagen ändring.

48. Val av justeringsperson

Förslag gavs på Niclas Bäckman, Länsstyrelsen Östergötland.

Beslut: Mötet valde Niclas Bäckman till justeringsperson.

49. Protokoll

Justerade protokoll finns samlade på hemsidan (de tre senaste åren löpande):

- Ordinarie förbundsstämma: 20190510: var vid mötet under justering, Publiceras på hemsidan snarast därpå med utskick till medlemmar. ([länk](#))
- Styrelsemöte: 20190322: ([länk](#))
- Verksamhetsutskottet: 20190409: Justerat och klart, på hemsidan ([länk](#))
- Samförvaltning Fisk: 20190523: Ännu inte justerat/klart.

När protokollen är klara (justerade och på hemsidan) informeras utöver mötesforumet självt förbundet enligt:

- VU-protokoll: Epost → styrelsen
- Styrelseprotokoll: Epost → medlemmar + intressenter
- Förbundsstämma: Epost → Medlemmar + intressenter

Tilläggsnot från kansliet efter mötet: I samband med VU-mötet gjordes ett besök till Vätternvårdsförbundets arkiv på Länsstyrelsen där alla handlingar finns sedan start. VU föreslår att fr o m 2020-01-01 införs digital signatur på protokoll och enbart digital arkivering. Papperskopior och rundskick föreslås sålunda utgå.

Beslut: *Justerade protokoll kan läggas till handlingarna. Övriga slutförs och justeras samt skickas ut enligt ovan förmedling.*

Tilläggsbeslut: *På styrelsens höstmöte föreslås digital signatur/justering och digital arkivering av förbundets mötesprotokoll.*

50. Kansli & administrativt

- *Reflektioner kring förbundsstämman*

VU gjorde en kort summering av stämmans genomförande. Dagen var välbesökt ca 60 personer. Genomförandet, program och lokal var bra men viktigt med bättre möjlighet till mörkläggnings och större skärm vore bra. Per Hallerstig noterade att förbundet möjligen hade en otydlig rollfördelning efter stämman då avgående förbundsledning formellt inte var ledning längre och nya ledningen inte närvarande. Kan vara att tänka på framåt. Att genomföra dagen samtidigt som Leader Vätterns årsmöte hade både plus och minus, för förbundets del övervägande neutralt eller plus då leadmötet avslutade dagen. Kansliet inhämtar synpunkter från Leader Vättern om samordning av årsmöten i framtiden.

Anders Hedeberg frågade vilka tre nya medlemmar som valts in och kansliet förklarade att Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund samt Fiskevattenägarna som båda under lång tid deltagit i styrelsen och utskottet Samförvaltning Fiske numera är formella och betalade medlemmar (missats tidigare) samt att Yrkesfisket nu är betalade medlem (medlemsform utan betalning enbart om man bedriver synnerligen omfattande undersökningsverksamhet i Vättern något som gäller enbart Havs- och Vattenmyndigheten samt SLU etc).

Kansliet kommer besöka nya ordförande Länsrådet i Örebro Län Anna Olofsson snarast möjligt, en inplanerad träff fick tyvärr skjutas fram. Lämpligt om v ordf även kan delta på sådan träff. Kansliet återkommer med förslag på dag så snart det bekräftats av Anna Olofsson.

Kommunikationsstrategi och grafisk profil

Kansliet arbetar vidare med att slutföra kommunikationsstrategin och de olika komponenterna i en grafisk profil. Ett förslag kan förhoppningsvis framläggas på styrelsens höstmöte.

Beslut: Kansliet inhämtar utvärdering från Leader Vättern om samordning av stämmor i framtiden. Kansliet överenskommer om datum med nya ordförande samt delger detta till v ordf. Förslag till kommunikationsstrategi och grafisk profil framläggs på styrelsens höstmöte.

51. Ekonomi

- Löpande budget och prognos 2019
Jan-Anders och Friederike gick igenom budgetläge hittills. Budgetläget indikerar att alla moment kan genomföras enligt plan. Intäkter uppgår till budgeterade 1 268 020 kr och utgifter hittills knappa 390 000 kr. prognos visar att året går jämnt upp.
Särskilda ekonomiska satsningar 2019:
 - Miljögifter i fisk (röding och abborre): belastar konto 4016 med 90 000 kr.
 - Läkemedelsrester och vissa miljögifter i vatten:
Samtliga kommuner runt Vättern deltar med kompletterande mätningar i vattenverk och avloppsreningsverk. Kansliet samordnar alla mätningar i Vättern och satsar själva 40 000 kr (konto 4017). Projektet genomförs i samverkan med Vänerens vattenvårdsförbund samt Mälaren. Total projektbudget om ca 450 Kkr (alla tre sjöar).
 - Främmande arter: Utbredning av vandramussla i Motala ström och Göta kanal inklusive Vättern. Projektet genomförs i samverkan med Vänerens vattenvårdsförbund, Linköpings kommun och Länsstyrelsen i Östergötland. Utförare är Borås Högskola och Jan-Erik Svensson. Belastar konto 4031 med 30 000 kr. Total projektbudget om ca 100 Kkr.
- Angående budget som läggs fram på stämman
På stämman redovisades en reviderad budget för 2019 samt förslag på budget 2020. Det framkom synpunkter att den reviderade budgeten egentligen enbart är för information och ingen ”besluts punkt” utan det är egentligen enbart budgeten för kommande år d v s 2020. Kassör och kansli bör kolla denna ordning med revisorerna och i så fall tydliggöra denna ordning på kommande förbundsstämma.

Beslut: Budgetläget och särskilda satsningar redovisade ovan godkänns. Kassören rådfrågar revisorerna om hur budget bör bäst framläggas på stämman.

52. Inför styrelsemöte i höst

Kommande styrelsemöte i höst är planerat för Jönköpings län. VU diskuterade olika platser och kom fram till att avgörs i samråd med både ordf och v ordf och redovisas på nästa VU.

Efter förra årets höstmöte inbjuds alla kommuners kommunstyrelseordförande på eftermiddagen för ”informella” diskussioner vilket uppskattades senast. Vätternvårdsförbundet har erbjudit sig att så fortsätta kalla KSO samt regionernas ordförande alternativt lämplig nämnd.

Beslut: kansliet tar fram förslag på plats för styrelsemöte samt inbjuder KSO samt regioners ordförande till diskussioner efter styrelsemötet.

53. Samförvaltning Fisk

Anders Lundgren, som var tf Ordf Samförvaltning en period, informerade om att på senaste mötet i Brevik, Karlsborgs kommun, den 23/5 fanns den nya ordförande på plats, Annica Magnusson Jönköpings kommun. Samförvaltning Fiske har fem tematiska arbetsgrupper i drift med varierande aktivitet. Efter mötet genomfördes studiebesök på flygskjutmålet Hammaren som söker nytt miljötillstånd. Laxutsättningar av de årliga 20 000 smolt har genomförts enligt beslutad plan. Nästa möte i Samförvaltningen är den 24/10.

VU noterar informationen

B. MILJÖÖVERVAKNING & PROJEKT

54. Miljöövervakning

Särskilda satsningar 2019

- Kemi/miljögifter
 - Läkemedelsrester. Projekt som utförs gemensamt för de stora sjöarna med stöd av bl a HaV samt respektive vattenvårdsförbund. Gjordes senast 2005 och finns som [rapport](#). Samtliga kommuner deltar med egna prover t ex dricksvatten/reningsverk etc. Provtagning genomförs flera gånger under ett år framåt och beräknas redovisas som rapport vintern 2020/21. Uppdraget genomförs av SLU.
 - Miljögifter fisk: Analys av provtagen röding (2018) görs i år. Under året påbörjas även regelbunden insamling (och analys) av abborre (utöver röding) för att kunna jämföra med fler sjöar.
- Främmande arter:
 - Vandrar mussla: Provtagning kommer genomföras under 2019 efter larver (med Vänerens VF, Linköpings kommun och Länsstyrelsen Östergötland). Infomaterial delas ut om främmande arter i Stora Sjöarna (med Väneren, Mälaren och Hjälmaran). Det behövs ett nytt budgetkonto för främmande arter framåt, under 2019 belastar uppdraget konto 4031 med 30 Kr. Andra arter som förutspås enligt ny [rapport från Artdatabanken](#) vara aktuella framöver kan vara t ex svartmunnad smörbult.

Vätternvårdsförbundet har via Länsstyrelsen i Jönköping sökt ytterligare undersökningsmedel genom den nyliga utlysning som kommit från Havs- och Vattenmyndigheten med anledning av den nya budgeten. Beslut om dessa ansökningar väntas före sommaren och kansliet får återkomma. Det kan medföra revidering av förbundets budget innevarande år.

Beslut: Kassören tar fram nytt konto för främmande arter.

55. Avrapportering projekt

Pågående projekt där förbundet deltar med medel

- Nätprovfiske röding 2015: Totalt 340 Kkr (förbundets del -15=50 Kkr samt extraanslag från HaV 100 Kkr). Väntar på rapport (LstF).

- Provfiske rödinglek 2017-19: Lst F ansvarig, Budget 280 Kkr (Förbundets del -17=50 Kkr på konto 4024). Pågår, rapport 2020.
- Lake: Kunskapsökning om lake: Finansierat av Leader Vättern 2017-2019 (start 2018-01-01) med 428 000 kr. Utveckla fiske och kunskap om yrkesmässigt fiske efter lake. Hanteras inom samförvaltningen och kansliet (Malin)

Behov av uppstart/projektering

- Ekosystemtjänster, förfrågan från Jönköpings kommun. Kansliet har via Annica Magnusson efterforskat läget och det förefaller ”fallit mellan stolarna”, främst inom kommunen. Förbundet avvaktar ny uppdaterad förfrågan innan ytterligare steg tas.
- Riskverktygen Spridningsmodell Vättern och Konsekvensklassificering vägar behöver uppdateras. Det har under lång tid inte kunnat prioriterats men kansliet har nu blivit kontaktade av Kustbevakningen som vill komma på besök och diskutera riskreduktion i Vättern. Vätternvårdsförbundet och några kommuner genomförde för några år sedan en ”kundanalys” vilka krav som efterfrågas av en spridningsmodell av Vättern. Tillsammans med satsning på totalförsvaret (dricksvattenskyddet) kan det vara lägligt att återuppta den tråden. Kansliet får återkomma efter möte i september med Kustbevakningen.

VU noterar informationen.

56. Vätternvårdsförbundets deltagande/utförande i andra sammanhang

- PFAS-studie: Örebro universitet har genomfört [ett exjobb](#) som bl a visar halter i en rad tillflöden runt Vättern. Examensarbetet har fortsatt i forskningsprojekt med doktorand och kansliet har bistått med provinsamling runt Vättern. Syftet är att kunna göra en källfördelning för PFAS för Vättern. Flera pågående ärenden runt Vättern gör sådant här kunskapsunderlag högaktuellt. Anders Lundgren informerade om att när MÖS gör tillsyn ska prover av PFAS tas, och det förefaller förekomma på många ställen. Analyser kommer införas i recipientkontrollen i Jönköpings kommun på utpekade platser.
- Göteborgs Universitet (Göran Boström) håller på att ta fram en Formas ansökan innebärande en hydrologisk modell för alla stora sjöarna. Vätternvårdsförbundet föreslås vara sk stakeholder d v s ev utgifter ersätts av GU men att vi är rådgivande utan egen projektbudget.

VU noterar informationen.

57. Skolprojekt Calluna, projektansökan till Leader Vättern

En konsultfirma Calluna (via Marie Kristoffersson, tidigare aktiv i VVF och ordförande Samförvaltningen) söker bidrag från Leader Vättern för ett projekt att ta fram en webbplattform med lättillgänglig information om Vättern, inklusive förslag på skolprojekt. Förstudie (även den Leader-finansierad) är genomförd och är införd i den slutliga ansökan som är ekonomiskt tämligen omfattande (ca 1 miljon kronor). För att säkra plattformen efter projektiden har Calluna föreslagit Vätternvårdsförbundet som ägare/förvaltare. VU diskuterade att förbundets roll under projekttid

ska utgöras av granskande och faktabehjälpliga. Efter projekttid behövs långsiktigt ansvar av ett förvaltande som inte framgår i nuläget. Det är därför oklart vad det innebär för förbundet, och vad som blir beslutat av Leader Vättern som krav för webplattformens upprätthållande, drift, förnyelse mm. Även om projektet i någon omfattning är lovartat är det inte självklart att förbundet kan åta sig ansvar utan veta vad det innebär. Vätternvårdsförbundet har till sökanden, liksom Leader Vättern, påtalat att det tydligt måste framgå av kostnader, förbindelser, krav mm innan förbundet kan åta sig en förvaltande ansvarsroll. Långsiktigt ägande och övertagande är beslut som bör tas av styrelsen i oktober.

Beslut: Kansliet är behjälpliga till rollen att granska och erbjuda samordningsvinster i samband med olika kunskapsframställningar. Att överta förvaltning kräver förslag på analyser av kostnader, ansvar etc. Sökande ska visa sådant underlag så beslut (oavsett vad) kan tas på styrelsemötet i oktober.

C. INFO/KOMMUNIKATION/UTBILDNING

58. Kontakt med kommuner runt Vättern

Kansliet har genomfört ett flertal möten med kommunstyrelser under 2018/19 delvis tillsammans med Leader Vättern. Informationsturnén är möjlig att fortsätta under hösten t ex Skaraborgskommuner och Motala. Hittills genomförda: Jönköping (17/12), Askersund (8/1), Karlsborg (14/1), Habo (31/1), Hjo (8/5), Ödeshög (8/5), Vadstena (12/6). VU diskuterade att sådan turné bör göras en gång per mandatperiod.

Beslut: Kansliet söker Skaraborgsvatten/kommuner och Motala kommun för information.

59. PopScience & Sociala medier

- Friederike redogjorde för att arbetet med nyheter via facebook fungerar. Sidan har dryga 100 följare men att visa nyheter delas flera tusen gånger (fiske). Sara Peilot inflikade att Vänerns facebook har ca 150 följare. Arbetet följer stående rutin och är ett komplement till förbundet. Inga svårigheter eller debatter har förekommit. Vi kan bli offensivare med användandet men det behöver växa fram.
- Förbundet (och Leader Vättern samt Länsstyrelsens) hemsida www.vattern.org behöver justeras för en del tekniska saker. Kansliet har därför upphandlat en tjänst på 20 000 kr (delas mellan förbundet och Leader Vättern) för utförandet. Dessutom har det från nationellt håll meddelats att alla hemsidor som tillhandahåller genom www.vattenorganisationer.se kommer stängas pga GDPR. Det innebär att sidorna för SRK Södra resp Norra Vättern läggs ned. Kansliet har frågat respektive huvudman (Askersund samt Jönköping) om dessa sidor kan infogas på www.vattern.org, preliminärt positiva svar till detta. Kansliet undersöker även andra lösningar åt SRK-förbunden.
- Havs-och Vattenmyndigheten har presenterat ett system för att visualisera miljöövervakning av vatten www.sverigesvattenmiljo.se. Mycket av förbundets data ingår där. System kan komma ersätta med tiden de ”dynamiska presentationswebb” som förbundet driver. Kansliet deltar i utveckling av denna sida.

Beslut: Kansliet får i uppdrag i att undersöka hur websidor åt SRK N och S Vättern på www.vattern.org kan utformas.

60. Vätterdagen 2019

Friederike redogjorde för att arbetet med planering av Vätterndagen 2019 fortskrider. Platsen kommer vara Park i Hjo den 8 november. Programmet fortskrider inom tema "Vätterns nyttjande och samtidigt bevarande" och i bilaga 3 framgick en del tankar och idéer. Programmet kommer kunna spikas till nästa VU. Budget beräknas kunna hållas med god marginal. Kansliet har blivit kontaktat av en ensemble som vill framföra musikstycken inspirerade av Vätterns årstider, ev att framträda på Vätterndagen (9 000kr). I dagsläget såg inte kansliet den möjligheten mer än som pausunderhållning (och mot beskedligare kostnad).

Beslut: Kansliet presenterar ett färdigt program till nästa VU med tillhörande budget.

61. Möten/happeningar 2019 där kansliet deltar?

2019 är informationsaktiviteter från kansliets sida föreslås vara:

- Vätternrundan (juni),
- Almnäs Öppen Gård (14 aug),
- Rödingens dag (26 okt),

Beslut: VU ger kansliet i uppdrag att planera och bemanna föreslagna insatser.

62. Publiceringar

Fakta:

- [1:2019](#) Glaciärrelikter: Klar

Rapporter

- [131: Mikroplaster](#). Anders Lundgren kommer presentera Mikroplaster på MÖV i Karlsborg.
- 132: Årsrapport 2018: på gång

Övrigt

- –

VU noterar informationen. När saker blir klara är det viktigt att göra nyheter av det!

63. Vattenråd

Vattenmyndigheten: 2018 var 75 Kkr beviljat och redovisning till vattenmyndigheten är klar. Ny ansökan för 2019 med löpande avtal är utförd dock lägre bidrag årligen (65 Kkr istället för 75 Kkr). Vi diskuterade kort kraven på ansökningar som inkommer och syftet med bidraget.

Ansökan finns idag från:

- a. Motala akvarium 5 000kr
- b. Vätterns Fritidsfiske FVF 5 000kr
- c. Visingsörådet 5 000kr
- d. Vätternvårdsförbundet: 32 500 kr (50% av totala bidraget)

Återstår således: 17 500 kr att fördela. Intresse har annonserats från såväl Östra Vätternbranterna (10 Kkr?) samt från Yrkesfiskets (5 Kkr). Det innebär att i princip är hela 2019 år bidrag in-tecknat.

Beslut: VU godkänner fördelningen av bidraget.

64. Yttrande/Remisser

- Ut
 - Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 190603: Synpunkter ”[Ansökan om tillstånd till markavvattning på Karlsborgs flygplats](#)”
 - Livsmedelsverket, 190510: Synpunkter ”[Ansökan om skyddad geografisk beteckning för rökt Vätternsik](#)”
- In
 - -
- Pågående ärenden m
 - Karlsborg flygplats: flera olika delar som alla berör kontamineringar av PFAS på flygområdet: a) Bankantdränering, sökande FM, ansvarig myndighet FIMH, överklagat till regeringen. b) Markavvattning (sökande FortV), c) 2 st brandplatser, FM ansvarar, överklagat till regeringen, d) Flygverkssamhete , Sökande FM.
 - N Kärr – enligt uppgift kommer sökande utföra den efterfrågade Natura 2000-MKB, oklart med tider etc.
 - Miljöprövning Hammarens flygskjutmål – överklagat till Regeringen

VU noterar informationen.

65. Kalender

- 24-25 september [nationella miljöövervakningsdagar](#) Karlstad, ev deltar kansliet
- 7-9 oktober [SFL Vattendagar](#) Västerås, kansliet deltar
- ?? december Utförarmöte av nationell miljöövervakning: Kansliet deltar

Beslut: *Kansliet deltar på redovisade möten/konferenser*

66. Övrigt

- Inga övriga frågor

67. Mötet avslutas

Måns Lindell
Vid protokollet

Anders Hedeberg
Mötesordförande

Niclas Bäckman
Justeringsperson

Deltagare: Anders Hedeberg, Måns Lindell, Friederike Ermold, Jan-Anders Johansson, Anders Lundgren, Niclas Bäckman, Per Hallerstig
Via Skype: Thomas Schön, Sara Peilot.